

Rapport fra Fiskeridirektoratet

Fiskeriaktiviteten i utredningsområdet for mineralvirksomhet

Kristian L. Skaar, Gunnstein Bakke, Per Finne og Dagfinn Lilleng september 2021

Grunnlagsrapport

Fiskeriaktiviteten i utredningsområdet for mineralvirksomhet

Årstall	Ansvarlig avdeling:	Emneord:
2021	Ressursavdelingen	Mineralvirksomhet, norsk kontinentalsokkel, fiskeriaktivitet
Arkivsaksnummer:	Dato utgitt:	Totalt antall sider:
21/90	30. september 2021	27
Saksansvarlig:		
Kristian Landmark Skaar		

Fiskeriaktiviteten i utredningsområdet for norsk mineralvirksomhet

Sammendrag

I forbindelse med åpningsprosess for undersøkelse og utvinning av havbunnsmineraler på norsk kontinentalsokkel har Fiskeridirektoratet utarbeidet en grunnlagsrapport om fiskeriaktiviteten i havområdene som skal utredes for åpning av mineralvirksomhet. Hensikten med foreliggende rapport er å gi en beskrivelse av fiskeriaktiviteten i utredningsområdet, samt å beregne verdiskaping basert på fangstatistikk fra området. I tillegg vil rapporten belyse lovgrunnlaget og jurisdiksjonsforholdene for områdene som utredningsområdet dekker over. Rapporten gir også en kort redegjørelse om fartøytyper og redskapstyper som fisker i området, og beskriver trender og utvikling innen fiskeri og redskapstyper.

Satellittsporingskart for perioden 2013-2019 viser at aktiviteten i utredningsområdet er veldig lav, sammenlignet med andre fiskerike områder på norsk kontinentalsokkel. Sporingskartene viser også at fiskeriene i utredningsområdet er i hovedsak konsentrert rundt områder nær Jan Mayen (reke, blåkveite og torsk), samt helt sør i utredningsområdet (not/flytetral etter sild og makrell).

Utredningsområdet utgjør et areal på 592 500 km² og omfatter områder av norsk økonomisk sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og det internasjonale farvannet, Smutthavet. Norge har ikke fiskerijurisdiksjon i Smutthavet hvor reguleringer fastsettes av den Nordøstatlantiske fiskerikommisjonen, NEAFC. Norske myndigheter har ikke tilgang til data om disse fiskeriene og utlendingers fiskeriaktivitet i

dette området er derfor ikke med i denne rapporten. For at grunnlagsrapporten om fiskeri skal bli fullstendig må det derfor opprettes dialog med medlemstatene om å få tilgang på de nødvendige opplysningene.

Grunnlagsrapport

Fiskeriaktiviteten i utredningsområdet for mineralvirksomhet

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn for rapporten	2
1.1. Om utredningsområdet	2
1.2. Lovgrunnlag og jurisdiksjonsforhold	3
2. Aktivitetsbeskrivelse innenfor utredningsområdet	6
2.1. Datagrunnlag og metode	6
2.2. Fiskeriaktivitet i utredningsområdet	7
2.2.1. Norske fartøy	7
2.2.2. Utenlandske fartøy	14
2.3. Fartøytyper og størrelse	15
2.3.1. Redskapstyper og arealbruk.....	16
2.3.2. Trender og fremtidig utvikling	16
3. Verdiskaping	17
3.1. Datagrunnlag og metode	17
3.2. Fangststatistikk	18
3.3. Generell vurdering av verdiskaping	22
4. Ytterligere opplysninger som må innhentes	22
4.1. Videre prosess	22

1. Bakgrunn for rapporten

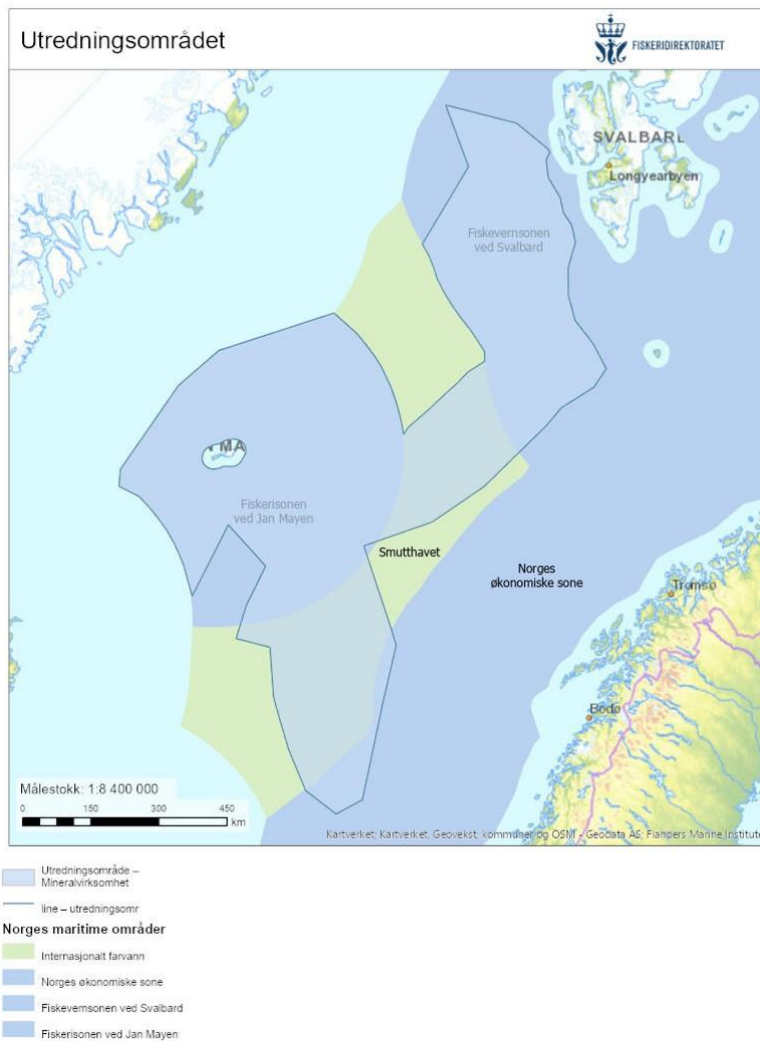
Lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen (havbunnsmineralloven) trådte i kraft 1. juli 2019. Loven gir bestemmelser om hvordan områder kan åpnes for undersøkelser og utvinning, herunder krav til gjennomføring av en konsekvensutredning.

I forbindelse med åpningsprosess for undersøkelse og utvinning av havbunnsmineraler på norsk kontinentalsokkel er det utarbeidet et forslag til program for konsekvensutredning. I programforslaget er det foreslått tematiske fagstudier for utredning av virkninger på henholdsvis naturforhold og miljø, og antatte næringsrelaterte, økonomiske og sosiale virkninger. Olje- og energidepartementet leder arbeidet med åpningsprosessen og Oljedirektoratet bistår departementet i gjennomføringen av konsekvensutredningen. Fiskeridirektoratet ble i den forbindelse kontaktet av Oljedirektoratet for å utarbeide en grunnlagsrapport om fiskeriaktiviteten i havområdene som skal utredes for åpning av mineralvirksomhet.

Hensikten med denne grunnlagsrapporten er å beskrive fiskeriaktiviteten i området basert på satellittsporing, redegjøre for fartøystyper og redskapstyper og antyde forventede fiskeritrender innenfor området og utvikling innen fartøy og redskap.

1.1. Om utredningsområdet

Utredningsområdet dekker hele den norske delen av Den midt-atlantiske spredningsryggen og utgjør et areal på 592 500 km² (Figur 1.1). Havdypet i hele området varierer fra 100 – 4000 meters dypet, men er generelt dypere enn 1500 meter. De grunnere områdene finnes rundt Jan Mayen. En sone på 12 nm rundt Jan Mayen er vernet og inngår ikke i utredningsområdet.

Figur 1.1 Utredningsområdet for mineralvirksomhet på norsk kontinentalsokkel.

1.2. Lovgrunnlag og jurisdiksjonsforhold

Utredningsområdet omfatter områder hvor Norge har både kontinentalsokkeljurisdiksjon og fiskerijurisdiksjon. Det omfatter også områder der Norge bare har kontinentalsokkeljurisdiksjon. Fiskerijurisdiksjonen i disse områdene ligger til den Nordøstatlantiske fiskerikommisjonen, NEAFC. Dette betyr at det er to forskjellige reguleringssystemer som gjelder i utredningsområdet og at Fiskeridirektoratet ikke alene har alle opplysninger om fisket i hele utredningsområdet. Andre nasjoner fisker i den delen av utredningsområdet som er internasjonalt farvann og NEAFC har opplysningene om dette fisket. Dette omtales videre nedenfor og i kapittel 4.

Fiskerireguleringene kan deles i to grupper, en som handler om reguleringen av fisket etter bestemte arter og en annen gruppe som handler om å bevare sårbare marine økosystemer på bunnen. Eventuelle regler som beskytter for eksempel sjøpattedyr og sjøfugl tilhører den siste gruppen, men de omtales ikke nærmere.

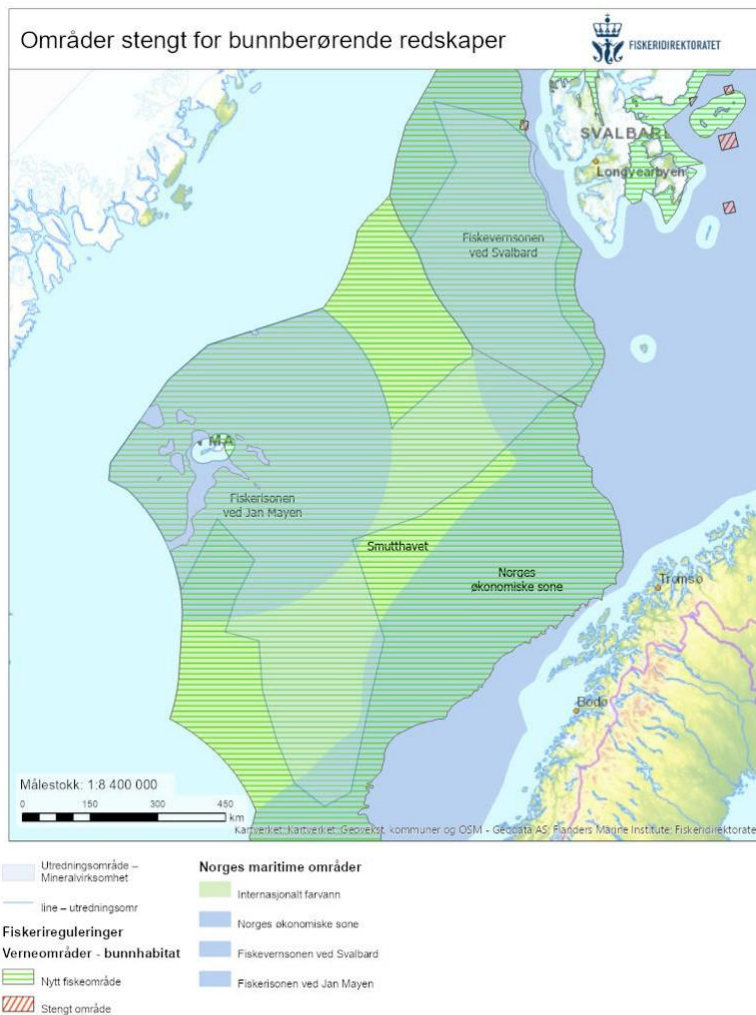
Artene som er aktuelle for kommersielt fiske i utredningsområdet, med unntak av blant annet torsk og reke på Jan Mayen, forvaltes av de relevante kyststatene og NEAFC. Statene forhandler årlig om kvoter og andre relevante regler og NEAFC forvalter den andelen som ligger til internasjonalt farvann. At artene vandrer mellom områder under forskjellig jurisdiksjoner innebærer at det er flere enn bare norske fiskerimyndigheter som

kan ha interesse i spørsmål relatert til påvirkninger som den vandrende fisken kan bli utsatt for i de forskjellige delene av området den vandrer i.

Artene som omfattes av dialogen mellom de relevante kyststatene forvaltes av den enkelte kyststat basert på de avtalene som inngås eller i fravær av avtaler basert på deres egen posisjon. For alt fiske med fartøy under norsk flagg uavhengig av hvor det skjer gjennomføres dette i form av forskrifter vedtatt med hjemmel i havressursloven, [Lov om forvaltning av viltlevande marine ressursar \(havressurslova\) - Lovdata](#). De andre kyststatene har tilsvarende systemer. De delene av fiskeriene som reguleres av NEAFC gjennomføres av statene på samme måte.

Arter som kun opptrer i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon i utredningsområdet reguleres unilateralt av Norge og alle reguleringer har hjemmel i havressursloven. Torsk og reke på Jan Mayen er eksempler på slike. Det er tillatt å drive fangst av sjøpattedyr innenfor områdene under norsk fiskerijurisdiksjon i utredningsområdet. Dette reguleres i egne årlige forskrifter gitt med hjemmel i havressursloven.

Når det gjelder beskyttelse av sårbare marine økosystemer så er det også en sammenheng mellom reglene vedtatt i NEAFC og de reglene som gjelder i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. Begge regelsettene har til formål å beskytte sårbare marine økosystemer og reglene bygger på samme modell. De reglene som gjelder i områdene under norsk fiskerijurisdiksjon går litt lengre enn de som gjelder i internasjonalt farvann. Denne forskjellen er uten betydning innenfor utredningsområdet. Reglene forbyr fiske med bunnberørende redskap i hele utredningsområdet med unntak av noen områder ved Jan Mayen utenfor 12 nm, se Figur 1.2). Det kan søkes spesiell tillatelse til undersøkende fiskeri. Formålet med undersøkelsene er å skaffe informasjon om sårbare marine økosystemer og ressurser.

Figur 1.2 For å beskytte sårbare marine økosystemer er det innført regler som forbyr fiske med bunnberørende redskap i stort sett hele utredningsområdet med unntak av noen områder ved Jan Mayen utenfor 12 nm. De grønnskraverte områdene viser nye fiskeområder hvor det er forbudt å fiske med bunnredskaper. Det vil si at det kun er tillatt å fiske med bunnredskaper i disse områdene dersom det er søkt om og innvilget spesiell tillatelse for undersøkende fiskeri.

Reglene som gjelder i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon finnes i forskrift om regulering av fiske for å beskytte sårbare marine økosystemer, [Forskrift om regulering av fiske for å beskytte sårbare marine økosystemer - Lovdata](#). Disse gjelder både for utenlandske og norske fartøy i dette området. I internasjonalt farvann så gjelder forskrift om vern av sårbare marine økosystem i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i det nordøstlige Atlanterhavet (NEAFC) [Forskrift om vern av sårbare marine økosystem i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i det nordøstlige Atlanterhav \(NEAFC\) - Lovdata](#). Disse reglene gjelder for norske fartøy. Forskriften er den norske gjennomføringen av NEAFC sitt vedtak, [Recommendation-10-Amending-Rec-19-2014-VME-protection\(reduced\).pdf \(neafc.org\)](#). Dette er et vedtak som er bindende for NEAFC sine medlemmer og de gjennomfører det for sine fartøy på tilsvarende måte som i Norge. NEAFC organiserer kontrollaktivitetene for å sikre etterlevelse av disse reglene på samme måte som fiskerireguleringene i området. Satellittsporing av fiskefartøyer og rapportering av fangster står sentralt her.

Fiske med fartøyer som ikke fører flagget til et medlemsland i NEAFC regnes som ulovlig og følges opp ved at fartøyer føres på NEAFCs liste over fartøyer som fisker ulovlig og dermed nektes blant annet havneanløp på begge sider av Atlanterhavet.

2. Aktivitetsbeskrivelse innenfor utredningsområdet

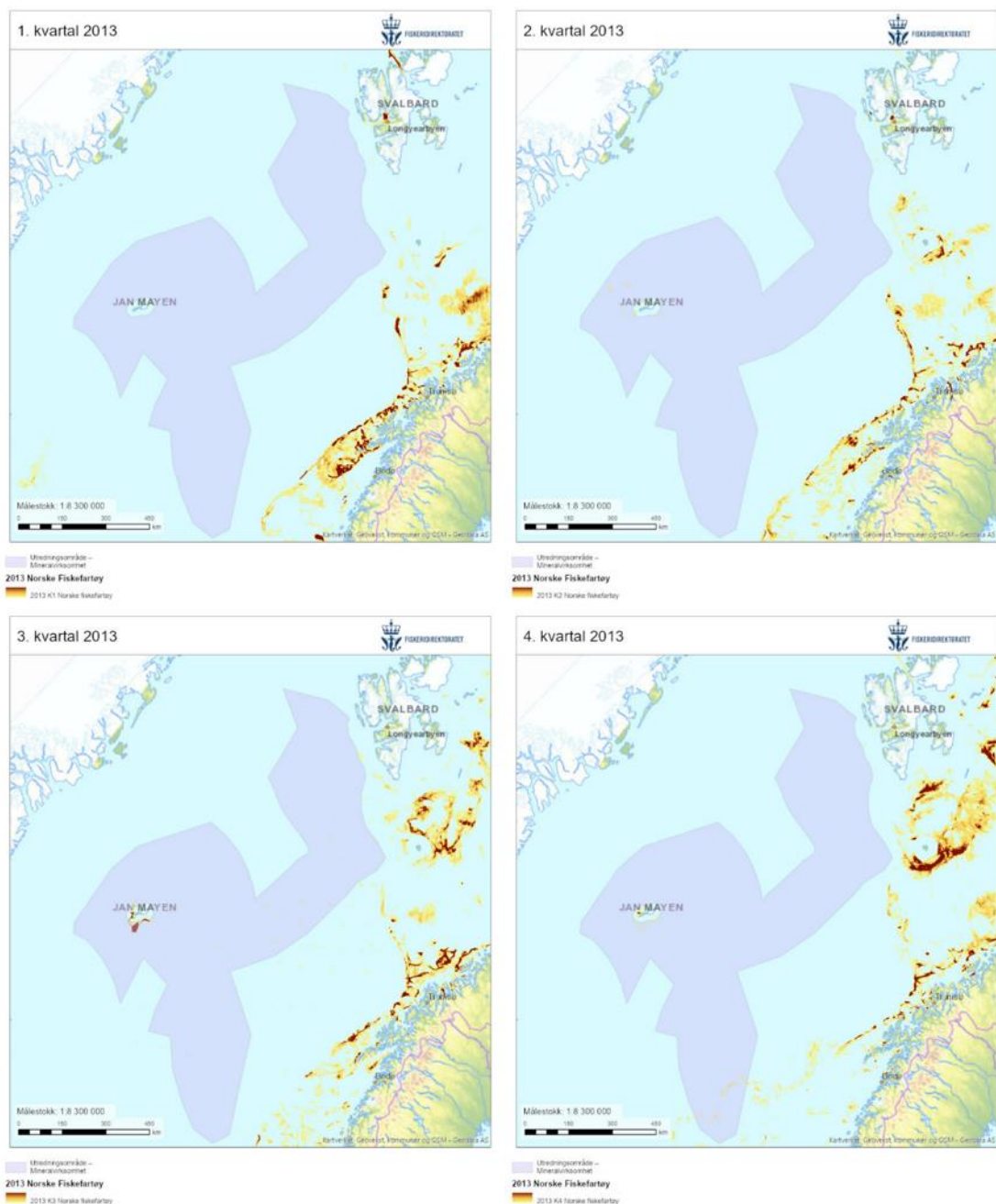
2.1. Datagrunnlag og metode

For å beskrive fiskeriaktiviteten i utredningsområdet er det brukt satellittsporingsdata (VMS) fra fiskeflåten og opplysninger fra fartøyens elektroniske fangstdagbøker (ERS). Satellittsporingdataene er filtrert på fart (knop) og koblet opp mot bl.a. redskapsopplysninger og fangst fra fangstdagboken. Satellittsporingkartene i neste kapittel viser dermed såkalte "varmekart" hvor mørk farge indikerer høyere aktivitet enn lys farge (gul). Tidsperioden som er valgt for beskrivelsen av fiskeriaktiviteten er f.o.m 2013 t.o.m. 2019. For norske fartøy vil oversikt over aktiviteten for hvert år bli presentert kvartalsvis. For utenlandske fartøy vil aktiviteten bli presentert årsvis. Det må også nevnes at russiske fiskefartøy per nå ikke er pålagt elektronisk fangstdagbok og i sporingskartene som viser utenlandske fartøy er aktiviteten fra russiske fartøy kun basert på VMS-data filtrert på fart. Det er imidlertid på forhånd gjort en test med kobling av VMS-data mot innmeldte fangstmeldinger (CAT og COX-meldinger sendt på faks fra fartøyet) fra russiske fartøy og resultatet viser at en presentasjon av VMS-data filtrert på fart viser aktiviteten i området på en tilfredstillende måte.

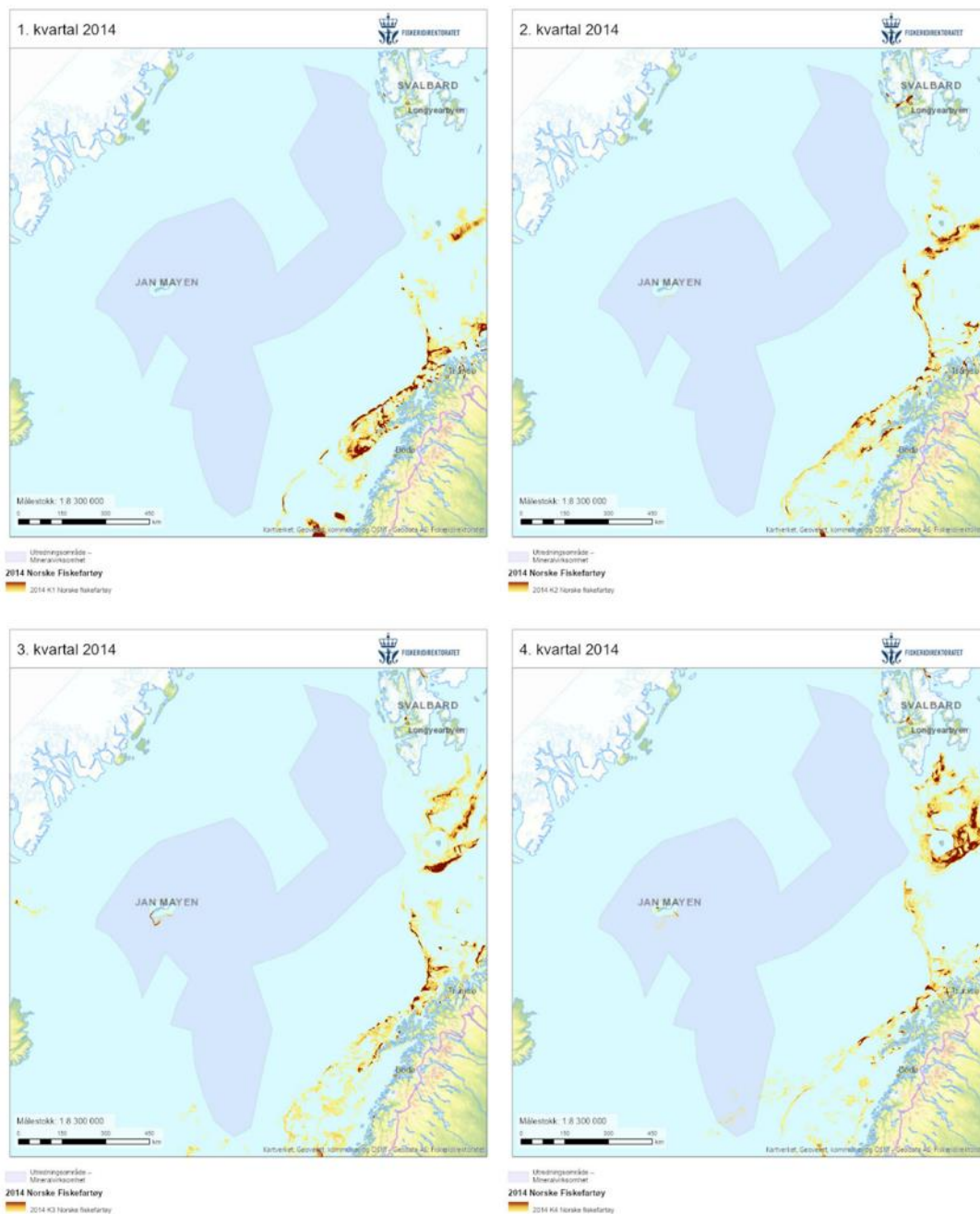
Når det gjelder sporingsdata vil det også være mangelfulle opplysninger fra utenlandske fartøy som for eksempel russiske fartøy. Dette gjelder fartøy som oppholder seg i internasjonalt farvann, også kalt Smutthavet. En stor del av utredningsområdet overlapper med Smutthavet, og i dette farvannet vil utenlandske fartøy sende sporingsdata og fangstopplysninger til sin egen flaggstat og organisasjonen NEAFC. Fangstopplysninger deles med medlemsstatene, men oppgis i totalt fisket kvantum per art fordelt på måned og medlemsstat. For pelagiske arter som makrell og sild oppgis dette i fisket totalkvantum for hele NEAFCs konvensjonsområdet, og ikke bare for Smutthavet. Det er derfor utfordrende å finne god statistikk på kvantum fisket av utenlandske fartøy i Smutthavet, og følgelig innenfor de delene av utredningsområdet om overlapper med Smutthavet. Det prosessuelle rundt innhenting av detaljerte data fra de disse overlappende områdene vil bli mer omtalt i kapittel 4.

2.2. Fiskeriaktivitet i utredningsområdet

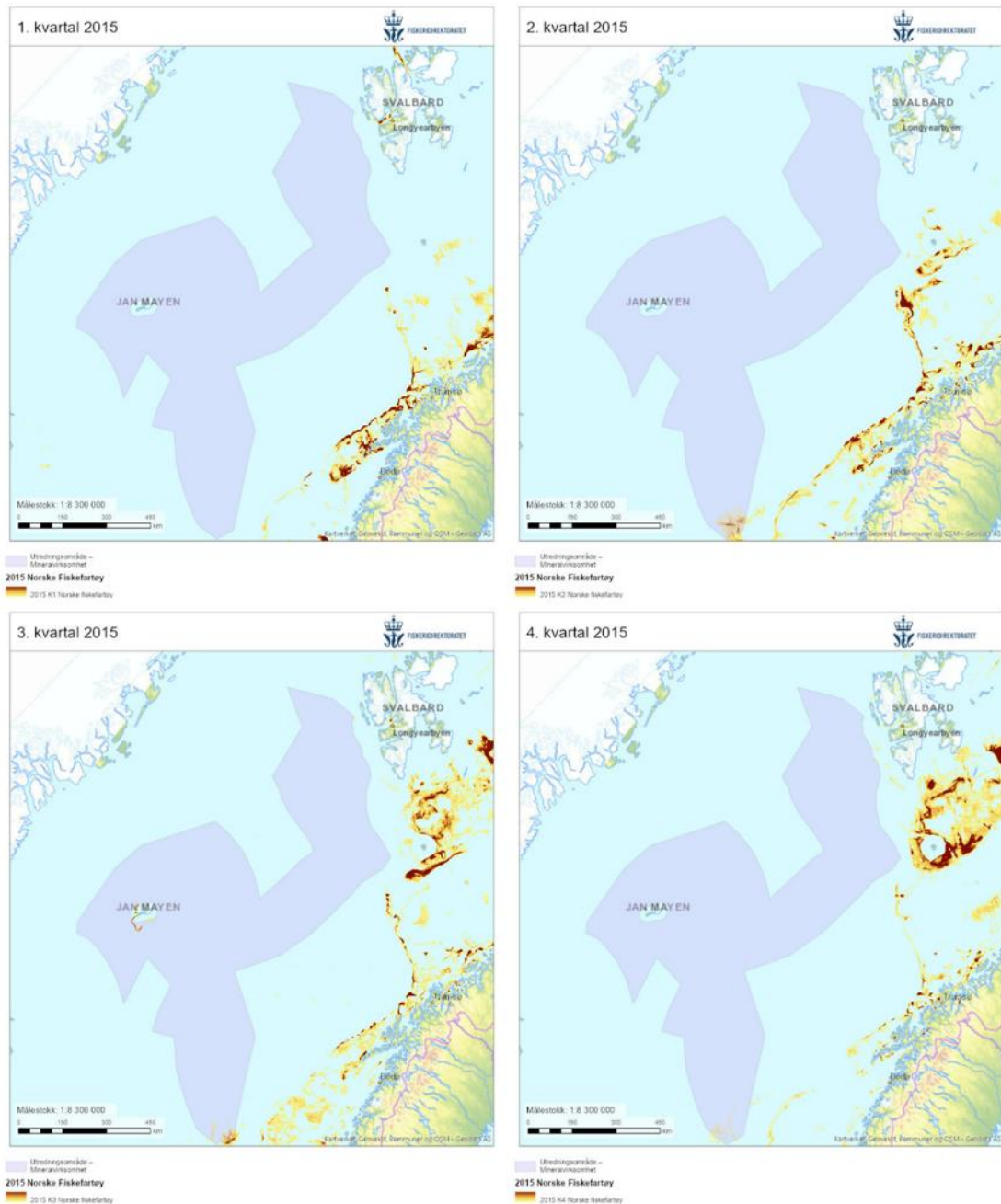
2.2.1. Norske fartøy

Figur 2.1 Kvartalsvis oversikt over fiskeriaktiviteten i 2013 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. Aktiviteten ved Jan Mayen i 2. kvartal er linefiske etter blåkveite, mens aktiviteten i 3. og 4. kvartal er bunnrål etter reke. I 3. kvartal er det stedvis øst i området, mellom Jan Mayen og Bjørnøya, registreringer av flytetrålfiske etter makrell. I 4. kvartal, lengst sør i utredningsområdet er det notfiske etter sild.

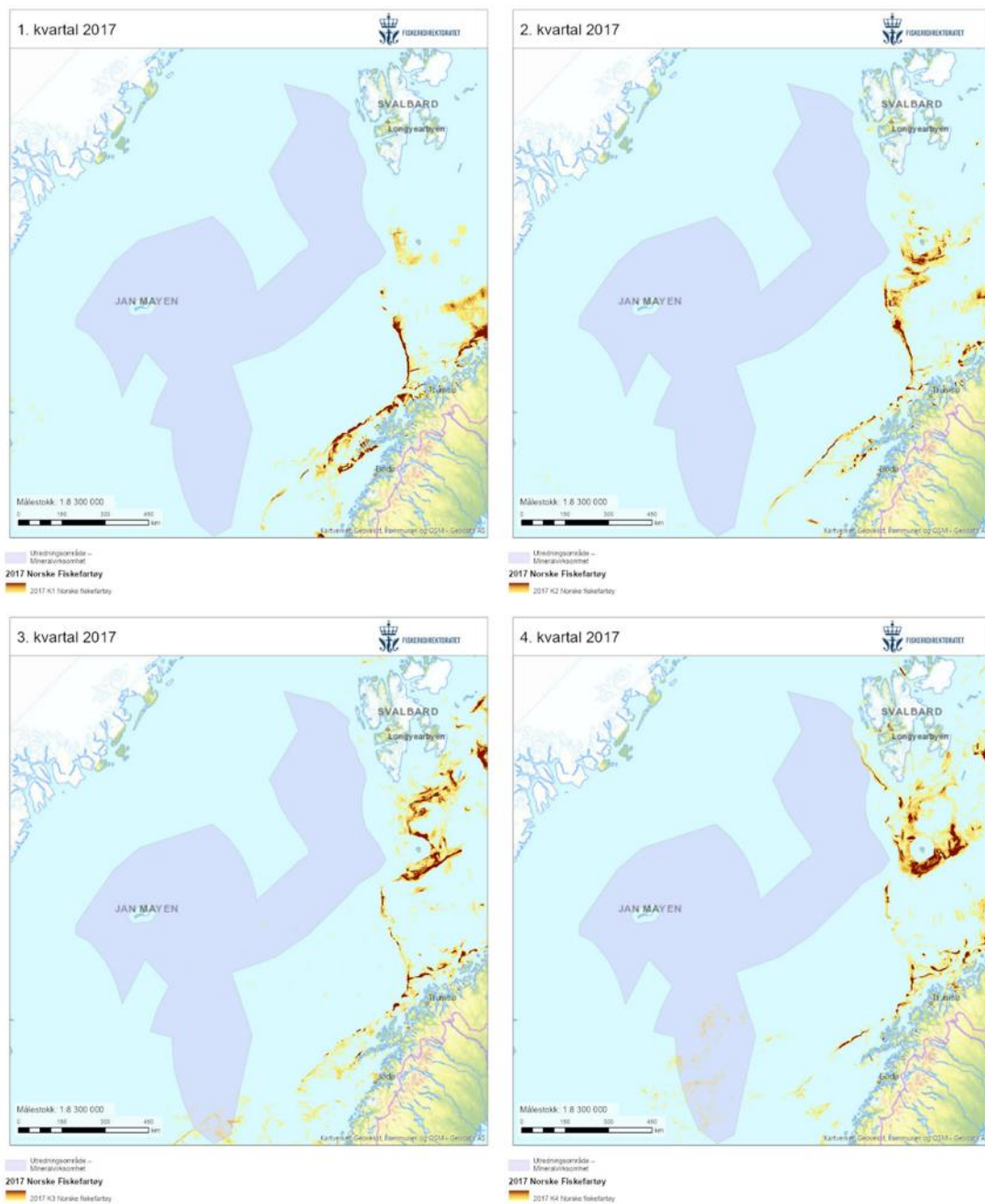
Figur 2.2 Kvartalsvis oversikt over fiskerriaktiviteten i 2014 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. Aktiviteten ved Jan Mayen i 2., 3. og 4. kvartal er reketrål, mens aktiviteten i 4. kvartal lengst sør i utredningsområdet er notfiske etter sild.

Figur 2.3 Kvartalsvis oversikt over fiskeriaktiviteten i 2015 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. Aktiviteten ved Jan Mayen i 3. kvartal er reketrål, mens aktiviteten i 2., 3. og 4. kvartal lengst sør i utredningsområdet er notfiske etter sild og flytetrål etter kolmule.

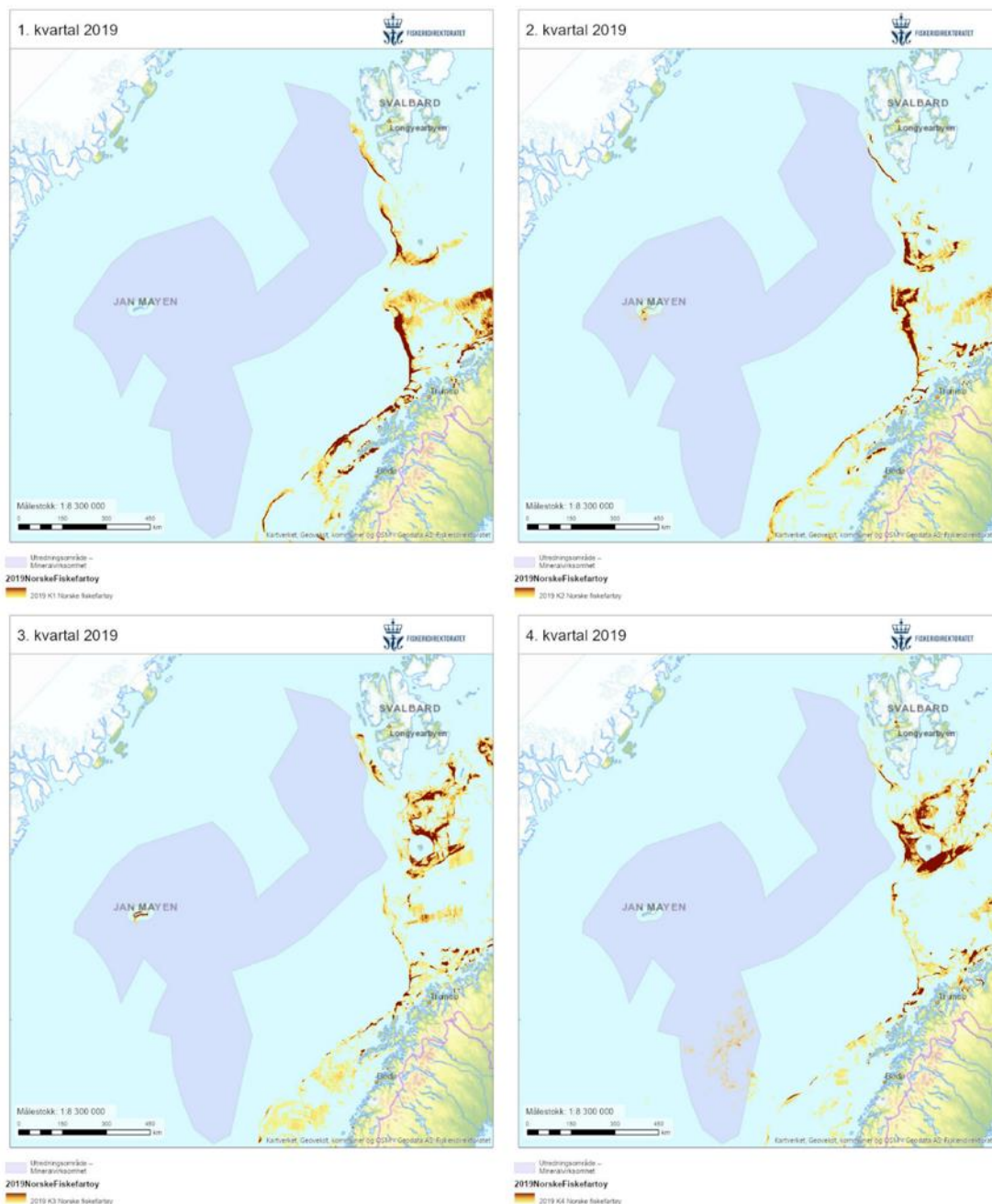
Figur 2.4 Kvartalsvis oversikt over fiskerriaktiviteten i 2016 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. Aktiviteten ved Jan Mayen i 3. kvartal er reketrål og garnfiske etter blåkeite, mens aktiviteten i 2. og 4. kvartal lengst sør i utredningsområdet er notfiske etter sild og flytetrål etter kolmule.

Figur 2.5 Kvartalsvis oversikt over fiskeriaktiviteten i 2017 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøyer. I 3. kvartal er det stedvis registreringer av flytetrålfiske etter makrell øst i området, mens aktiviteten i 3. og 4. kvartal sør i utredningsområdet er notfiske etter sild og flytetrål etter kolmule.

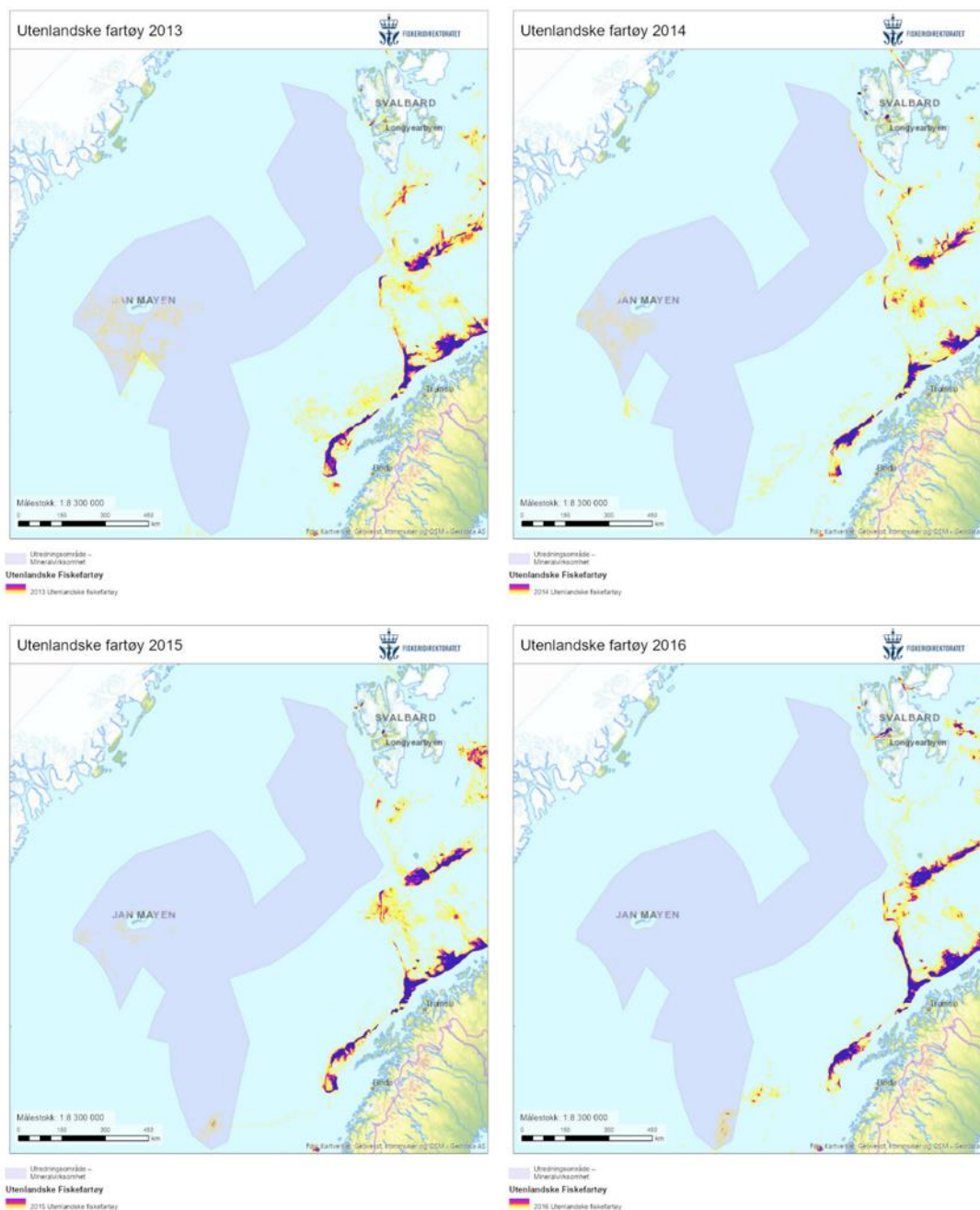

Figur 2.6 Kvartalsvis oversikt over fiskeriaktiviteten i 2018 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. De få registreringene ved Jan Mayen i 3. kvartal er linefiske etter torsk og blåkveite, samt noe garnfiske etter blåkveite. Aktiviteten i 1. kvartal sør-øst i utredningsområdet er notfiske etter makrell og i 3. og 4. kvartal lengre sør i utredningsområdet er det notfiske etter sild og flytetrål etter kolmule.

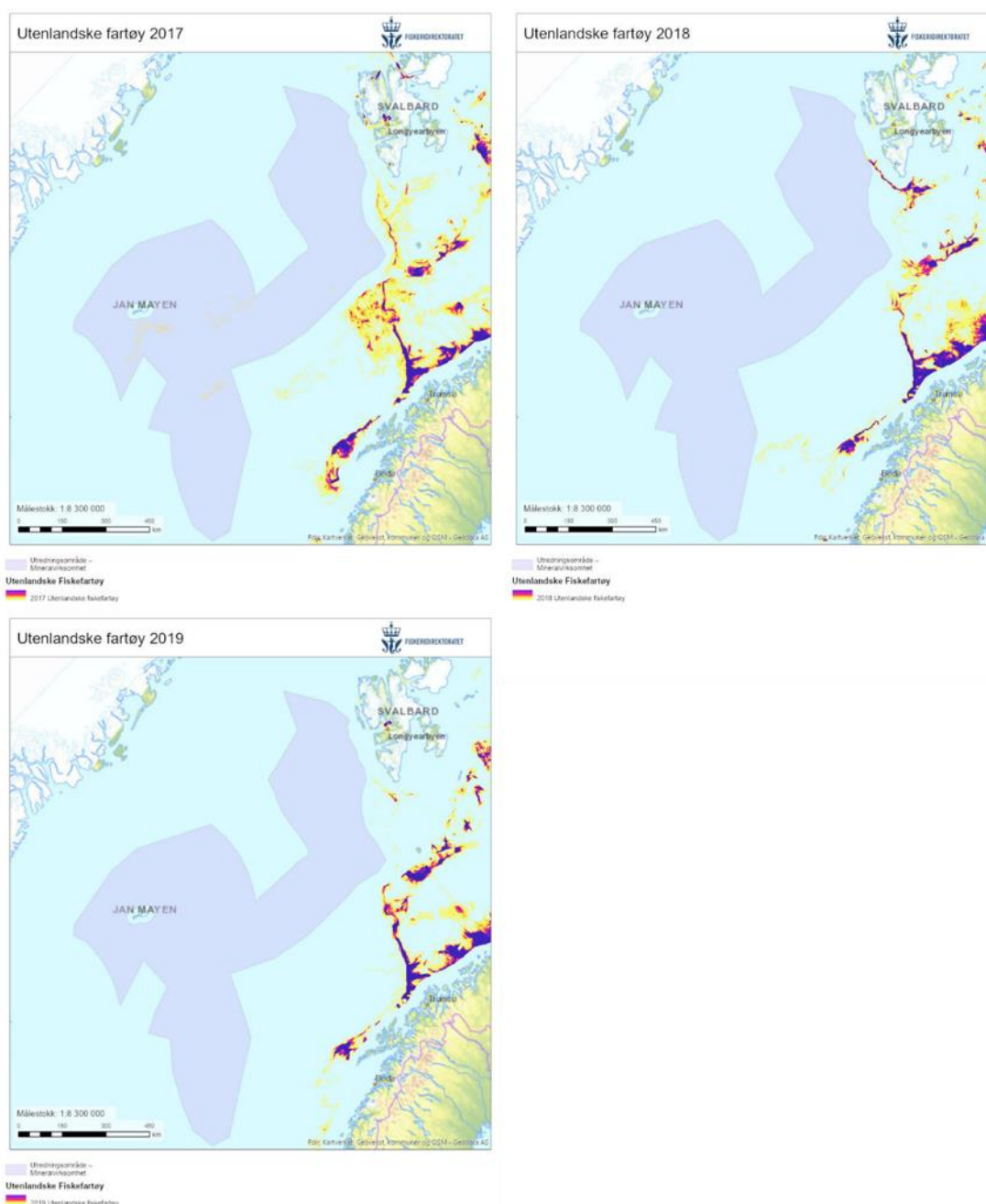

Figur 2.7 Kvartalsvis oversikt over fiskeriaktiviteten i 2019 basert på VMS-data og ERS-data fra norske fartøy. Aktiviteten ved Jan Mayen i 2. kvartal er bunntål etter blåkveite og i 3. kvartal linefiske etter torsk. Aktiviteten i 4. kvartal sør i utredningsområdet er not- og flytetrålfiske etter sild.

2.2.2. Utenlandske fartøy

Figur 2.8 Oversikt over fiskeriaktiviteten for utenlandske fartøy i årene 2013-2016. Aktiviteten i utredningsområdet som ligger innenfor norsk fiskerijurisdiksjon er hovedsakelig russiske fartøy som har fisket sild og makrell med flytetrål. Merk at aktivitet i utredningsområdet som overlapper med internasjonalt farvann (Smuthavet) ikke vises på kartet.

Figur 2.9 Oversikt over fiskeriaktiviteten for utenlandske fartøy i årene 2017-2019. Aktiviteten i utredningsområdet som ligger innenfor norsk fiskerijurisdiksjon er hovedsakelig russiske fartøy som har fisket sild og makrell med flytetral. Merk at aktivitet i utredningsområdet som overlapper med internasjonalt farvann (Smutthavet) ikke vises på kartet.

2.3. Fartøytyper og størrelse

Fartøyene som fisker i utredningsområdet er hovedsakelig linefartøy, reketralere og ringnotfartøy. Som aktivitetsbeskrivelsen viser vil linefartøyene og reketralerne holde til i området rundt og sør for Jan Mayen, mens ringnotflåten fisker mer spredt, men likevel mest konsentrert i den sørligste delen av utredningsområdet. Størrelsen på fartøyene varierer, men fartøyene tilhørende ringnotflåten er de største med en lengde på mellom 70-80 meter, mens de større linefartøyet er rundt 50 meter lange. Reketralere som fisker i disse farvannene er også ofte store og kan være mellom 60-81 meter.

2.3.1. Redskapstyper og arealbruk

Mye av aktiviteten i utredningsområdet tilskrives den pelagiske flåten. Dette er fartøy som både kan fiske med not og flytetrål. Typiske ringnøter er mellom 400-800 meter lange, men de betinger også at fisken står konsentrert i de øvre vannlag. Ved påvirkning av støy, viser det seg at fisken endrer atferd og ikke er like tilgjengelig med not. Pelagiske tråler eller flytetråler er jevnt over store og kan variere mellom 1700-3000 meter i omkrets. Det er svært store masker (opptil 256 meter) i åpningen på en flytetrål og åpningen kan i teorien romme opptil fem fotballbaner.

Linefartøyene som kan operere i disse områdene må være av en viss størrelse og være utrustet til å gå langt til havs. Arealbruken når slike fartøy er i aktivt fiske kan være opp mot 50 km² pr. døgn.

Bunnfiske etter reker foregår med trål, gjerne dobbeltrål eller trippeltrål. Tråldørene er tunge og kan være opp mot 8000-9000 kg. Ved bruk av dobbeltrål og trippeltrål benytter man en såkalt «klump» mellom trålene og denne eller disse er tyngre enn dørene.

Redskap til fiskeindustrien er imidlertid i stadig utvikling og sammen med bedre instrumentering og teknologi på bro, samt ønske om besparelser på drivstoff og negativt fokus på miljøpåvirkning, er det trender som tyder på en utvikling av lettere utstyr, med mindre bunnpåvirkning, men med samme effektivitet. Det gjøres for eksempel forsøk med semi-pelagiske dører som kan løftes over bunn og på den måten redusere friksjon, drivstofforbruk og miljøpåvirkning.

2.3.2. Trender og fremtidig utvikling

Fisket i utredningsområdet har historisk vært bunnfiske etter reker ved Jan Mayen og pelagisk fiskeri etter sild, spesielt i den sørligste delen av utredningsområdet.

Det har tidligere på 80-tallet vært fanget en del lodde sør for Jan Mayen, de siste fangstene derfra ble innrapportert i 1986.

Tidligere har det også, i sommermånedene, vært fartøy som har drevet fangst av vågehval i området. Kvotene på vågehval var tidligere avgrenset til soner og i Jan Mayen-sonen var det størst kvote. Etter at dette ble endret har det ikke vært interesse for hvalbåtene å gå så langt for å drive hvalfangst.

Når det gjelder de pelagiske fiskeriene vil flåten forflytte seg etter hvor fisken er tilgjengelig og kan fiskes i håndterbare og lønnsomme konsentrasjoner. Utbredelsen av makrellen det siste ti-året viser at den er en opportunist som har spredd seg både vest og nordover. Når det gjelder sild viser det seg også at denne gjerne tas lengre til havs nå enn tidligere. Den pelagiske flåten har ellers generelt sett vist stor investeringsvilje og utviklingen går mot mer effektive og lønnsomme fartøy. Dersom det viser seg at de pelagiske artene forflytter seg mer inn i utredningsområde kan det være at aktiviteten fra denne flåten vil øke i fremtiden innenfor området.

Det er har også blitt prøvd ut et nytt linefiske etter torsk og blåkkeite i området sør for Jan Mayen og i 2018 fisket et linefartøy for 12 millioner på tre turer i dette området. Bunnfiske etter reker ser derimot ut til å ha avtatt de senere år, men det kan se ut som om det er en generelt sett økende interesse for å prøve ut nye fiskerier og da særlig i de grunnere farvannene ved Jan Mayen.

Trender og fremtidig utvikling i fiskeriene er også påvirket av fiskeriavtaler med nasjoner som EU, Storbritannia og Russland. I år eksisterer det ingen avtale mellom Norge og

Storbritannia, noe som betyr at den norske flåten ikke kan fiske i britisk farvann og må ta kvotene i andre områder. Dette påvirker spesielt fiskemønsteret til den pelagiske flåten som vanligvis tar mye av makrellkvoten i britisk sone. Slike endringer har stor påvirkning på fiskemønsteret og fartøyene må søke andre områder for å fiske sin tildelte kvote.

3. Verdiskaping

3.1. Datagrunnlag og metode

Statistikken i rapporten er basert på opplysninger fra sluttseddeldata med fangstlokasjon. Disse opplysningene er koblet med utredningsområdet og fangsten i hver lokasjon som krysser utredningsområdet er talt opp. En slik tilnærming har imidlertid en svakhet ved at fangsten i en lokasjon kan ha foregått utenfor utredningsområdet, men vil likevel bli talt med i statistikken. Dette gjelder i særlige tilfeller hvor utredningsområdet er like innenfor en lokasjon hvor det, totalt sett, har foregått et betydelig fiskeri, men ikke i de deler av lokasjonen som er innenfor utredningsområdet. Disse lokasjonene finner vi stort sett i den delen av utredningsområdet som grenser mot lokasjonene i nord-øst på vestsiden av Spitsbergen. Metoden medfører at totalfangsten for utredningsområdet vil bli overestimert, og da spesielt for hvitfiskarter som torsk, hyse og sei, samt steinbit og uer. I tillegg vil datakvaliteten bli noe variabel for større fartøy med lengre turer som i for eksempel pelagisk fiskeri som dekker store areal på én tur. Uansett vil en slik tilnærming med kobling av sluttseddeldata og utredningsområdet gi en indikasjon over lengre periode hvor mye aktivitet som er i området. Fordelen med sluttseddeldata er at de også inkluderer fangstverdi og at det er veid kvantum. Det må også presiseres at det er kun norske fartøy med i denne analysen, da det er svært få utenlandske fartøy som fisker i dette området og som lander fisken i Norge.

En annen metode for estimering av fangst i området er å bruke stopposisjonene i innmeldte fangstmeldinger (DCA-meldinger) fra dagbøkene til de norske fartøyene. Ved å koble disse posisjonene mot utredningsområdet vil man kunne velge fangstmeldingene som er rapportert innenfor utredningsområdet. Svakheten ved denne metoden er at fangstmeldingene fra fartøyene inneholder kun estimert rundvekt av artene og ikke levert kvantum slik som sluttsedlene. I tillegg har man heller ikke opplysninger om fangstverdi i fangstmeldingene. I likhet med sluttseddelmetoden er heller ikke utenlandske fartøy med i denne analysen, hovedsakelig fordi russiske fiskefartøy per nå ikke er pålagt elektronisk fangstdagbok og sender ikke DCA-meldinger. En test av metodene viser at DCA-metoden gir et mer presist bilde av totalfangst og artssammensetning innenfor utredningsområdet. Jevnt over får man et lavere estimat av fangst innenfor utredningsområdet ved bruk av DCA-metoden. Dette skyldes som nevnt at sluttseddeldata inneholder fangst fra hele lokasjoner og hele fangsten innenfor lokasjonen vil bli talt med selv om utredningsområdet bare krysser over en liten del av lokasjonen. Følgende eksempel viser forskjellen i kvantum fisket for de tre artene dypvannsreke, makrell og NVG-sild innenfor utredningsområdet.

slts_tonn

Art - gruppe	Fangstår	
Dypvannsreke	2013	346
	2014	312
	2015	112
	2016	85
	2018	184
Makrell	2013	611
	2014	15 964
	2015	15 059
	2016	31 346
	2017	63 284
	2018	8 656
	2019	1 332
Sild, norsk vårgytende	2013	72 233
	2014	61 910
	2015	64 226
	2016	45 489
	2017	163 248
	2018	138 275
	2019	139 347
Grand Total		822 020

DCA tbi (art)

Fangstart	Year of STOPPTIDSPUNKT	
Dypvannsreke	2013	223
	2014	114
	2015	84
	2016	53
Makrell	2013	10
	2015	275
	2016	14
	2017	21 286
	2018	1 600
	2019	0
Sild	2013	30 995
	2014	31 252
	2015	24 990
	2016	31 141
	2017	133 478
	2018	44 899
	2019	119 268
Grand Total		439 683

Figur 3.1 Estimert totalfangst i tonn for tre valgte arter innenfor utredningsområdet ved bruk av sluttseddelmetoden og DCA-metoden. DCA-metoden gir jevnt over et lavere estimat av fisket kvantum og en mer presis fremstilling av faktisk fisket kvantum innenfor området.

3.2. Fangststatistikk

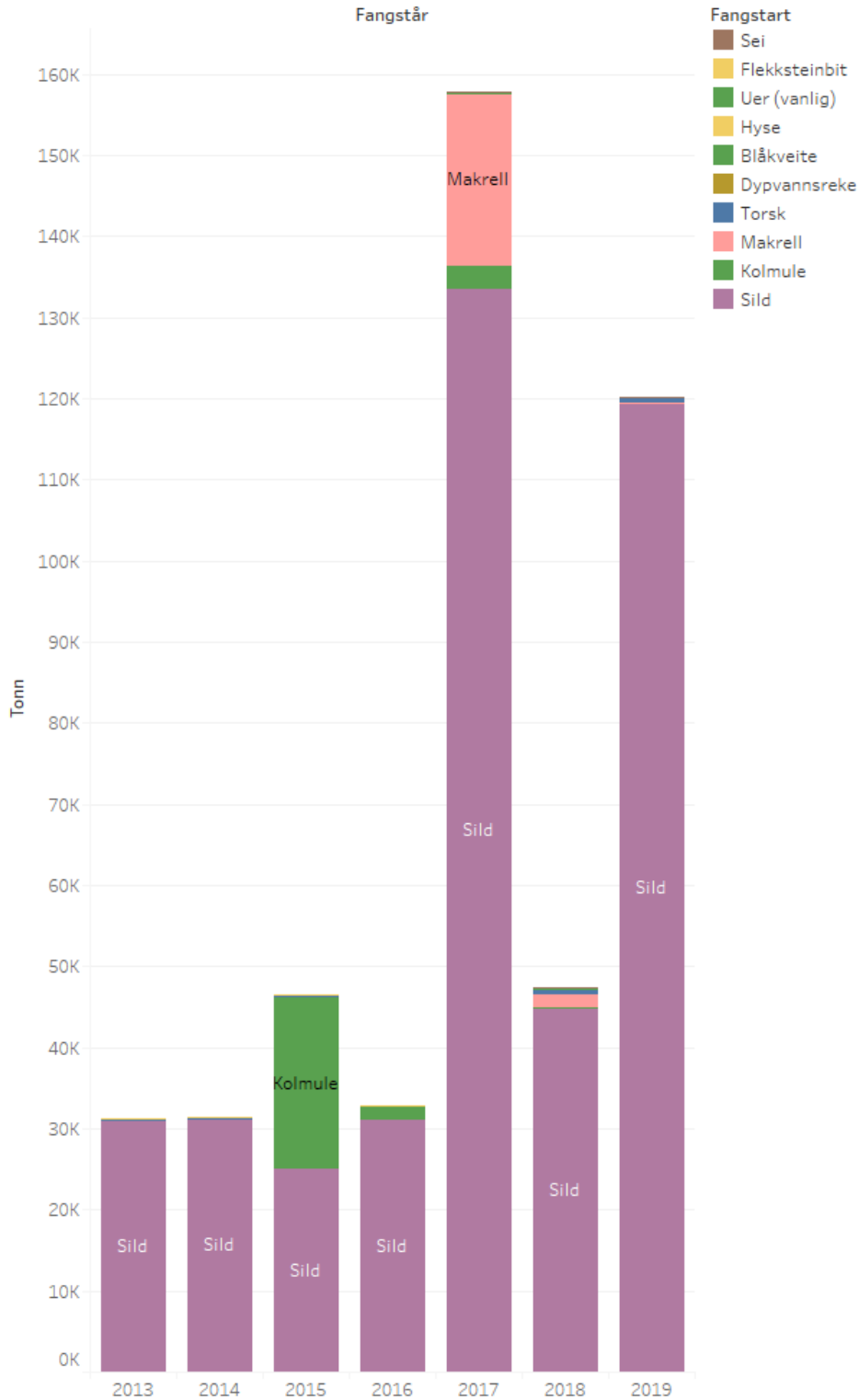
Følgende kapittel omhandler totalt fisket kvantum fordelt på art i utredningsområdet for årene 2013-2019. Vi har valgt å presentere figurer basert på begge estimeringsmetodene som ble omtalt i forrige kapittel.

Tonn

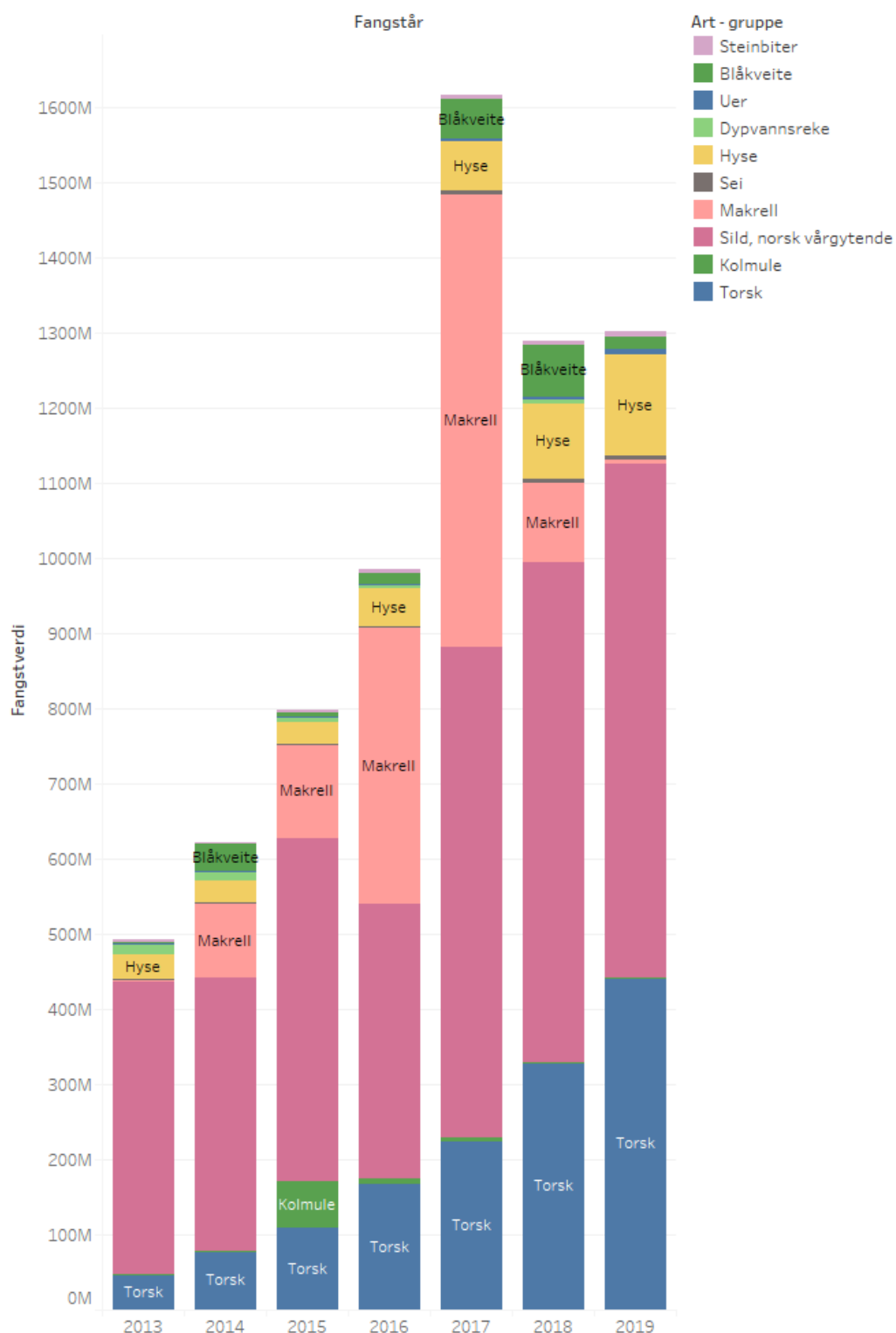
Figur 3.2 Estimert totalfangst av alle arter innenfor utredningsområdet ved bruk av sluttseddelmetoden. De pelagiske artene utgjør klart størst kvantum og fører til betydelig årsvariasjon for totalfangsten i området.

Tonn DCA

Figur 3.3 Estimert totalfangst av alle arter innenfor utredningsområdet ved bruk av DCA-metoden. De pelagiske artene utgjør igjen klart størst kvantum og bunnfiskarter som torsk og blåkveite minimeres.

NOK

Figur 3.4 Verdi av fangstuttak fordelt på år og art innenfor utredningsområdet basert på sluttседdelmetoden. Siden sluttседdelmetoden kan overestimere fisket kvantum, særlig i lokasjonene mot vestsiden av Spitsbergen, vil fangstverdien i figuren for bunnfiskartene torsk, hyse og blåkveite gjelde for områder som ikke er med i utredningsområdet. Reelt er verdien av disse artene lavere innenfor utredningsområdet enn fremstilt.

3.3. Generell vurdering av verdiskaping

Både sporingskartene og fangststatistikken viser at aktiviteten i utredningsområdet er veldig lav, sammenlignet med andre fiskerike områder på norsk kontinentalsokkel. Fiskeriene i utredningsområdet er i hovedsak konsentrert rundt områder nær Jan Mayen (reke, blåkveite og torsk), samt helt sør i utredningsområdet (not/flytetral etter sild, makrell og kolmule).

Området som skal utredes er meget stort, men ligger langt fra land og er dermed uinteressant for en stor del av fiskeriflåten. I tillegg er størstedelen av området stengt for fiske med bunnredskaper og er således ikke tilgjengelig for trålerflåten.

Fangstuttaket varierer en god del fra år til år og da spesielt for pelagiske arter som sild og makrell. Disse artene fiskes i stort kvantum har dermed høy verdi og vil vises igjen i statistikken som mest verdifull. Variasjonen av uttaket skyldes vandringsmønsteret og beiteatferden til disse artene. I år hvor artene er tilgjengelig i utredningsområdet vil flåten flytte seg inn i området, og uttaket og verdiskapingen blir følgelig større. Når det gjelder bunnfiske ved Jan Mayen kan det se ut som rekefiske har avtatt noe, mens det har blitt en voksende interesse for å drive linefiske etter torsk og blåkveite i dette området. Det har i år også dukket opp et nytt moment med manglende bilateral avtale mellom Storbritannia og Norge. Dette kan føre til at mer makrell og sild må tas i norsk og internasjonal sone og dermed føre til høyere verdiskaping innenfor utredningsområdet enn tidligere år.

Det er også generelt stor innovasjon i fiskerinæringen og stor interesse for å etablere nye lønnsomme fiskerier, det er således ikke usannsynlig at man kan forvente økt verdiskaping i noen områder innenfor utredningsområdet for mineralvirksomhet.

4. Ytterligere opplysninger som må innhentes

4.1. Videre prosess

Utredningsområdet omfatter norsk kontinentalsokkel i Smutthavet som ligger utenfor norsk økonomisk sone, fiskerisonen ved Jan Mayen og fiskevernsonen ved Svalbard. Norge har ikke fiskerijurisdiksjon i dette området. Dermed har vi heller ikke tilgang til de data som nødvendige for å kunne få utredet fiskeriinteressene i området med den detaljeringsgrad som er ønskelig. Med ønskelig forstås her den samme detaljeringsgrad som vi oppnår for de vurderingene som omfatter de norske fiskeriene i hele utredningsområdet.

Fiskeriene i området forvaltes gjennom en kombinasjon av kyststatssamarbeid og NEAFC, jf. punkt 1.2 ovenfor. Dette samarbeidet innebærer tilgjengeliggjøring fra kyststatene til NEAFC når det gjelder fiske i internasjonalt farvann. Kyststatene gjør satellittsporingsdata og fangstrapporter tilgjengelig. De data som utveksles er begrenset til det som kreves i NEAFC sine reguleringer. Statene kan ha data som ikke sendes inn og disse vil være mer detaljerte. Det sendes ikke inn data om økonomiske forhold. Dette nevnes spesielt her fordi slike forhold er en del av den utredningen som skal foretas.

I det aktuelle området fisker også fartøy fra medlemsland som ikke er kyststat til de aktuelle målartene. Det må legges til grunn at fisket i dette området anses som viktig fordi dette er det eneste området disse artene kan beskattes av slike stater.

Fiskeridirektoratet har ikke tilgang til de dataene som de andre kyststatene sender inn til NEAFC. Den videre utredningen er dermed avhengig av at det settes i gang en prosess for

å få gjennomført utredningen på en god måte. Fiskeridirektoratet vil samråde seg med Nærings- og fiskeridepartementet med sikte på å få saken tatt opp i NEAFC.

Det vil ta noe tid å få gjennomført en slik prosess og vi kan ikke gi noen klare signaler om hvor lang tid det kan ta. Det er første gang disse spørsmålene kommer opp.

Fiskeridirektoratet ber om at Oljedirektoratet legger til rette for at utredningen fremover kan ta høyde for de utfordringene de sammensatte jurisdiksjonsforholdene skaper i denne utredningen.

FISKERIDIREKTORATET

Telefon: 55 23 80 00
E-post: postmottak@fiskedir.no
Internett: www.fiskerdir.no

Livet i havet - vårt felles ansvar